

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5Cdo/34/2019                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 6215200534                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.04.2019                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Bajánková           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2019:6215200534.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Mgr. O. D., trvale pobytom v R., proti žalovanej U. P., trvale pobytom v R., o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 2C/42/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. mája 2018 sp. zn. 13Co/189/2017, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací rozsudkom z 22. mája 2018 sp. zn. 13Co/189/2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš zo 16. februára 2017 č.k. 2C/42/2015-174, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania; žalovanej nárok náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa elektronicky dovolanie dňa 20. augusta 2018, ktoré doplnila písomným podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 21. augusta 2018.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

4. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa,

osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

5. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 naďalej vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (navyše) požaduje, aby podané dovolanie bolo spísané advokátom, teda osobou, ktorá je zapísaná v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (tento zoznam je dostupný na internetovej stránke [www.sak.sk](http://www.sak.sk)).

6. Právna úprava obsiahnutá v § 429 ods. 1 CSP ustanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, bez splnenia ktorej dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Zákon túto podmienku nestanovuje iba v prípade dovolateľov uvedených v § 429 ods. 2 CSP. O tejto osobitnej podmienke dovolacieho konania je v zmysle § 393 ods. 1 CSP povinný poučiť strany sporu v písomnom vyhotovení rozhodnutia odvolací súd.

7. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

8. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

9. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

10. Odvolací súd v dovolaní napadnutom rozhodnutí poučil v súlade s § 393 ods. 1 CSP strany sporu o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

11. Žalobkyňou podané dovolanie je podpísané iba samotnou žalobkyňou. Pri podaní dovolania dovolateľka nepreukázala, že by sama mala vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, a ani že by pri jeho podaní bola zastúpená advokátom.

12. Následne súd prvej inštancie dovolateľku výzvou zo 14. septembra 2018 vyzval na predloženie dokladu o ukončení jej vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou.

13. Dovolateľka v odpovedi na výzvu z 25. septembra 2018 uviedla, že dovolanie bolo spísané advokátom na základe plnej moci udelennej advokátskej kancelárii Kováč | Krpčiarová & partners - advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom v Lučenci, M. Bela 2, IČO: 47 253 975 (ďalej aj „advokátska kancelária“), pričom k podaniu pripojila fotokópiu plnomocenstva udeleného uvedenej advokátskej kancelárii dňa 15. júna 2015.

14. V podaní doručenom súdu prvej inštancie 1. októbra 2018 uviedla, že JUDr. Adriana Krpčiarová,

ako splnomocnená zástupkyňa dovolateľky a konateľka advokátskej kancelárie jej plnomocenstvo ku dňu podania vyjadrenia, t.j. k 30. septembru 2018, písomne nevypovedala. V podaní zároveň uviedla, že dovolanie bolo podané a spísané splnomocnenou právnu zástupkyňou 30. júla 2018. K podaniu pripojila originál plnomocenstva udeleného advokátskej kancelárii dňa 15. júna 2015.

15. V podaní doručenom súdu prvej inštancie 24. októbra 2018 žalobkyňa uviedla, že prevzala oznámenie advokáta a konateľa advokátskej kancelárie JUDr. Ladislava Kováča z 23. októbra 2018 o odvolaní plnomocenstva adresované menovaným advokátom súdu prvej inštancie, pričom namietala, že advokátka uvedenej kancelárie JUDr. Adriana Krpčiarová, jej plnomocenstvo nevypovedala.

16. Z oznámenia o odvolaní plnomocenstva z 23. októbra 2018 (č.l. 282 spisu) doručeného súdu prvej inštancie 23. októbra 2018 konateľom advokátskej kancelárie JUDr. Ladislavom Kováčom vyplýva, že žalobkyni doručil odvolanie plnomocenstva, ktorým bola advokátska kancelária splnomocnená na jej zastupovanie v súdnom konaní, nakoľko advokátka JUDr. Adriana Krpčiarová „odišla“ mimo advokácie. Advokát zároveň uviedol, že uvedené odvolanie plnomocenstva žalobkyňa prevzala 20. augusta 2018.

17. Súd prvej inštancie opätovne dňa 12. decembra 2018 žalobkyňu poučil v intenciách § 429 ods. 1 a 2 CSP o tom, že v dovolacom konaní musí byť dovolateľ zastúpený advokátom, okrem prípadov uvedených v odseku 2 tohto zákonného ustanovenia. V zmysle uvedeného preto súd žalobkyni zaslal výzvu (č.l. 256 spisu), aby súdu predložila doklad o ukončení jej vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo.

18. Žalobkyňa v podaní doručenom súdu prvej inštancie 11. januára 2019 uviedla, že pri nahliadnutí do spisu dňa 7. januára 2019 zistila skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že boli zo strany splnomocnenej advokátskej kancelárie porušené zákonné podmienky pri elektronickom podávaní dovolania. V podaní zároveň uviedla, že JUDr. Adriana Krpčiarová ako právna zástupkyňa žalobkyne nepodala včas a elektronicky dovolanie v predpísanej forme na súd prvej inštancie, hoci svoju klientku ubezpečila, že dovolanie bolo napísané a odstúpené včas, pričom poukázala, že dovolanie bolo menovanou advokátkou spísané ešte v mesiaci jún 2018. Ďalej v podaní (č.l. 318 spisu) poukázala, že dňa 20. augusta 2018 prevzala doporučenú zásielku odvolanie plnomocenstva JUDr. Kováčom - advokátom, ktoré nadobudlo platnosť dňom oznámenia. Žalobkyňa zároveň uviedla, že nakoľko u nej vznikli neprekonateľné pochybnosti, z dôvodu istoty následne osobne postúpila advokátkou spísané a doručené dovolanie aj s prílohami elektronicky ako aj poštou.

19. Z výpisu z Obchodného registra Slovenskej republiky (verejne dostupného na [www.orsr.sk](http://www.orsr.sk)) vyplýva, že štatutárnymi orgánmi spoločnosti Kováč | Krpčiarová & partners - advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom v Lučenci, M. Bela 2, IČO: 47 253 975, sú JUDr. Ladislav Kováč a JUDr. Adriana Krpčiarová, pričom v mene spoločnosti koná každý konateľ samostatne a neobmedzene (od 06. júna 2014).

20. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa podala dovolanie 20. augusta 2018, ktoré je podpísané iba samotnou žalobkyňou a zároveň v podanom dovolaní absentuje údaj o právnom zastúpení žalobkyne v dovolacom konaní. Z podania žalobkyne (viď č.l. 318 spisu) vyplýva, že uvedené dovolanie podala samotná žalobkyňa „pre istotu“. V spise sa nenachádza dovolanie, ktoré by bolo spísané a podané v mene žalobkyne advokátskou kanceláriou, ktorá ju mala (podľa jej tvrdenia) v čase podania dovolania v konaní zastupovať. Žalobkyňou podané dovolanie tak nie je spísané advokátom. Zároveň advokátska kancelária, o ktorej žalobkyňa tvrdí, že ju v dovolacom konaní zastupuje, žalobkyni (v deň, v ktorý žalobkyňa podala dovolanie) vypovedala plnomocenstvo (konateľom oprávneným konať v mene spoločnosti samostatne), pričom uvedenú skutočnosť advokátska kancelária oznámila súdu prvej inštancie dňa 23. októbra 2018. Žalobkyňa následne súdu nepredložila plnomocenstvo udelené inému advokátovi na jej zastupovanie v dovolacom konaní. Žalobkyňa tak v dovolacom konaní nie je zastúpená advokátom.

21. Je procesnou povinnosťou dovolateľa podať a formulovať dovolanie tak, že pri zachovaní

podmienky včasnosti podania dovolania, budú splnené všetky zákonom stanovené náležitosti, vrátane povinného právneho zastúpenia (§ 429 CSP), prípade vady už podaného dovolania v tejto lehote odstrániť tak, aby tieto zákonom stanovené náležitosti spĺňalo. Jediná procesná situácia, kedy súd prvej inštalácie poskytne dovolateľovi dodatočnú lehotu na odstránenie väd dovolania je upravená v ustanovení § 436 ods. 1 CSP, a to iba v prípade, ak má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní (o čo však v prejednávanej veci nešlo).

22. Je zrejmé, že samotná dovolateľka nemá právnické vzdelanie a nejde o dovolateľku uvedenú v § 429 ods. 2 CSP, teda v danom prípade nemožno aplikovať výnimku uvedenú v ustanovení § 429 ods. 2 CSP, je preto potrebné, aby bola dodržaná osobitná podmienka dovolacieho konania stanovená v § 429 ods. 1 CSP.

23. V prejednávanej veci dovolateľka podala dovolanie, ktoré nebolo spísané advokátom, pričom tento nedostatok nemožno dodatočne reparať. Zároveň dovolateľka nie je v dovolacom konaní zastúpená advokátom. Dovoláním napadnuté rozhodnutie obsahuje riadne poučenie odvolacieho súdu o náležitostiach dovolania a potrebe zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 429 CSP). Vzhľadom na to, že osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) nie je splnená, nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. e/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

25. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej najvyšší súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (viď R 72/2018), lebo jej žiadne trovy nevznikli.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.